

Literaturverzeichnis

10 Literaturverzeichnis

- ¹ Ziegler, H. in: Preiß, J.; Dornoff, W.; Hagmann, F.G.; Schmieder, A. (Hrsg.) *Oncologie* 1996, 8. Auflage, *Onkologische Arbeitsgemeinschaft Saar Pfalz Mosel e.V., Saarbrücken*, **1996**, 230.
- ² Arbeitsgemeinschaft Bevölkerungsbezogener Krebsregister, *Krebs in Deutschland - Häufigkeiten und Trends*. Dritte Ausgabe, *Saarbrücken*, **2002**, 9 - 11.
- ³ Forbes, J. F., *Semin. Oncol. (suppl. 1)*, **1997**, *24*, 20 - 35.
- ⁴ Adami, H. - O.; Signorello, L. B.; Trichopoulos, D., *Cancer Biol.*, **1998**, *8*, 255 - 262.
- ⁵ Ursin, G.; Bernstein, L.; Pike, M. C., *Cancer Surv.*, **1994**, *19 - 20*, 214 - 264.
- ⁶ Schirmmacher, V., *Spektrum der Wissenschaften*, **1990**, 7 - 25.
- ⁷ Eujen, J., *Med. Mo. Pharm.*, **1992**, *1*, 11 - 16.
- ⁸ Zorn, J.; Aumiller, J.; Grepel, M., *Cancer Care*, **1994**, *1*, 1 - 16.
- ⁹ Adami, H. - O.; Adams, G.; Boyle, P.; Ewertz, M.; Lee, N.; Lund, E.; Miller, A.; Olsson, H.; Steel, M.; Trichopoulos, D.; Tulinius, H., *Int. J. Cancer*, **1990**, *5* (Suppl.), 22 - 39.
- ¹⁰ Deutsche Krebshilfe, Ratgeber der Deutschen Krebshilfe im Internet unter www.krebshilfe.de/neu/ratgeber/krebsart/brust/seite11.htm
- ¹¹ Ries, L. A.; Eisner, M. P.; Kosary, C. L.; Hankey, B. F.; Miller, B. A.; Clegg, L.; Edwards, B. K., *National Cancer Institute. Bethesda, MD*, **2000**.
- ¹² Nemoto, T.; Vana, J.; Bedwani, R. N.; Baker, W., *Management and survival of female Breast Cancer*, **1980**, *45*, 2917 - 2924.
- ¹³ McGuire, W. L.; Carbone, P. P.; Sears, M. E.; Escher, G. C., *Estrogen Receptors in Human Breast Cancer*, *Raven Press, New York*, **1975**, 55.
- ¹⁴ Wittliff, J. L., *Cancer*, **1984**, *53*, 630 - 642.
- ¹⁵ Jensen, E. V.; Jakobsen, H. I., *Recent Prog. Horm. Res.*, **1962**, *18*, 387 - 414.
- ¹⁶ Toft, D.; Shyamala, G.; Gorski, J., *Proc. Natl. Acad. Sci. USA*, **1967**, *57*, 1740 - 1743.
- ¹⁷ Grandishar, W. J.; Jordan, V. C. in Manni A. (Hrsg.), *Pharmacology and use of antiestrogens in treatment and chemoprevention of breast cancer*, *Endocrinology of breast cancer*, (Contemporary endocrinology, 11), *Humana Press, Totowa, New Jersey*, **1999**, 283 - 311.
- ¹⁸ Peters, G. N. in: Bowcock, A. M. (Hrsg.), *Breast Cancer: Molecular Genetics, Pathogenesis and Therapeutics*, *Humana Press, Totowa, New Jersey*, **1999**, 389 - 418.
- ¹⁹ Boehnke - Michaud, L.; Buzdar, A. U. (Anderson Cancer Center, Houston, Texas), *Medscape Oncology*, **1998**, *1* (4), aus Internet: www.medscape.com

- 20 Kaufmann, M.; Maass, H.; Alt, D.; Schmidt, C. - R., Ein Jahrhundert endokrine Therapie des Mammakarzinoms: Von Beatson bis heute, *Springer Verlag, Berlin*, **1996**, 37 - 55.
- 21 Donaldson Herrschler, K. E.; Brodie, A. in: Bowcock A. M. (Hrsg.), *Breast Cancer: Molecular Genetics, Pathogenesis and Therapeutics*, *Humana Press, Totowa, New Jersey*, **1999**, 469 - 480.
- 22 SBCT Report (Report from the Scottish breast cancer trials), *The scottish trial lancet*, **1987**, 2, 171 - 175.
- 23 Nato Report, *Br. J. Cancer*, **1980**, 57, 608 - 612.
- 24 Early Breast Cancer Trialists' Collaborative Group, *Lancet*, **1998**, 351, 1451 - 1467.
- 25 Gottardis, M. M.; Robinson, S. P.; Satyaswaroop, P. G.; Jordan, V. C., *Cancer Res.*, **1988**, 48, 812 - 815.
- 26 Tonetti, D.; Jordan, C. V., *J. Mammary Gland Biol. and Neoplasia*, **1999**, 4, 401 - 413.
- 27 Beatson, G. T., *Lancet*, **1896**, 2, 104 - 107 u. 162 - 167.
- 28 Boyd, S., *Brit. Med. J.*, **1900**, 2, 1161 - 1167.
- 29 Block, G. E.; Vial, A. B.; Pullen, P. W., *Surgery*, **1958**, 43, 415 - 422.
- 30 Huggins, C.; Bergenstal, D. M., *Cancer Res.*, **1952**, 12, 134 - 141.
- 31 Huggins, C.; Dao, T. L. Y., *J. Am. Med. Assoc.*, **1953**, 151, 1388 - 1394.
- 32 Luft, R.; Olivecrona, H., *J. Neurosurg.*, **1953**, 10, 301 - 316.
- 33 Jensen, E. V.; DeSombre, E. R., *Science*, **1973**, 182, 126 - 134.
- 34 Jensen, E. V.; Block, G. E.; Smith, S.; Kyser, K.; DeSombre, E. R., *J. Nat. Canc. Inst. Monogr.*, **1971**, 34, 55 - 70.
- 35 Jordan, V. C., *Breast Cancer Res. Treat.*, **1995**, 36, 267 - 285.
- 36 Lerner, L. J.; Holthaus, J. F.; Thompson, C. R., *Endocrinology*, **1958**, 63, 295 - 318.
- 37 Lerner, L. J. in : Sutherland, R. L.; Jordan, V. C. (Hrsg.), *The first non-steroidal anti-estrogen. Non - steroidal antioestrogens: Molecular pharmacology and antitumor activity*, *Academic Press, Sydney*, **1981**, 1 - 16.
- 38 Harper, M. J. K.; Walpole, A. L., *Nature (London)*, **1966**, 212, 87 - 88.
- 39 Bedford, G. R.; Richardson, D. N., *Nature (London)*, **1966**, 212, 733 - 734.
- 40 Cole, M. P.; Jones, C. T. A.; Todd, I. D. H., *Br. J. Cancer*, **1971**, 25, 270 - 275.
- 41 Ward, H. W. C., *Brit. Med. J.*, **1973**, 1, 13 - 14.
- 42 Green, S.; Walter, P.; Kumar, V.; Krust, A.; Bornert, J. M.; Argos, P.; Chambon, P., *Nature (London)*, **1986**, 320, 134 - 139.
- 43 Kuiper, G. G. J. M.; Enmark, E.; Pelto - Huikko, M.; Nilsson, S.; Gustafsson, J. - Å., *Proc. Natl. Acad. Sci. USA*, **1996**, 93, 5925 - 5930.

-
- 44 Enmark, E.; Pelto - Huikko, M.; Grandien, K.; Fried, G.; Lagerkrantz, S.; Lagerkrantz, J.; Nordenskjöld, M.; Gustafsson, J. - Å., *J. Clin. Endocrinol. Metab.*, **1997**, *82*, 4258 - 4265.
- 45 Brzozowski, A. M.; Pike, A. C. W.; Dauter, Z.; Hubbard, R. W.; Bonn, T.; Engström, O.; Öhman, L.; Greene, G. L.; Gustafsson, J. - Å.; Carlquist, M., *Nature*, **1997**, *389*, 753 - 758.
- 46 Htun, H.; Holth, L. T.; Walker, D.; Davie, J. R.; Hager, G. L., *Mol. Biol. Cell*, **1999**, *10*, 471 - 486.
- 47 King, W. J.; Greene, G. L., *Nature (London)*, **1984**, *307*, 745 - 747.
- 48 Welshons, W. V.; Lieberman, M. E.; Gorski, J., *Nature (London)*, **1984**, *307*, 747 - 749.
- 49 Greene, G. L.; Gilna, P.; Waterfield, M.; Baker, A.; Hort, Y.; Shine, J., *Science*, **1986**, *231*, 1150 - 1154.
- 50 Kumar, V.; Green, S.; Staub, A.; Chambon, P., *EMBO J.*, **1986**, *5*, 2231 - 2236.
- 51 Kumar, V.; Green, S.; Stack, G.; Berry, M.; Jin, J. - R.; Chambon, P., *Cell*, **1987**, *51*, 941 - 951.
- 52 Green, S.; Chambon, P., *Nature (London)*, **1986**, *324*, 615 - 617.
- 53 Gronemeyer, H.; Benhamou, B.; Berry, M.; Bocquel, M. T.; Gofflo, D.; Garcia, T.; Lerouge, T.; Metzger, D.; Meyer, M. E.; Tora, L.; Vergezac, A.; Chambon, P., *J. Steroid Biochem. Mol. Biol.*, **1992**, *41*, 217 - 221.
- 54 Tsai, M. - J.; O'Malley, B. W., *Annu. Rev. Biochem.*, **1994**, *63*, 451 - 486.
- 55 Dutertre, M.; Smith, C. L., *J. Pharmacol. Exp. Pharmaceutics*, **2000**, *295*, 431 - 437.
- 56 Giguere, V.; Hollenberg, S. M.; Rosenfeld, M. G.; Evans, R. M., *Cell*, **1986**, *46*, 645 - 652.
- 57 Godowski, P. J.; Picard, D.; Yamamoto, K. R., *Science*, **1988**, *241*, 812 - 816.
- 58 Weigel, N. L.; Zhang, Y., *J. Mol. Med.*, **1998**, *76*, 469 - 479.
- 59 Aronica, S. M.; Katzenellenbogen, B. S., *Mol. Endocrinol.*, **1993**, *7*, 743 - 752.
- 60 Bunone, G.; Briand, P. - A.; Mikisek; R. J.; Picard, D., *EMBO J.*, **1996**, *15*, 2174 - 2183.
- 61 McInerney, E. M.; Katzenellenbogen, B. S., *J. Biol. Chem.*, **1996**, *271*, 24172 - 24178.
- 62 Tzukerman, M. T.; Esty, A.; Santiso - Mere, D.; Danielian, P.; Parker, M. G.; Stein, R. B.; Pike, J. W.; McDonnell, D. P., *Mol. Endocrinol.*, **1994**, *8*, 21 - 30.
- 63 Green, S.; Chambon, P., *Trends Genet.*, **1988**, *4*, 309 - 314.
- 64 Beato, M., *Cell*, **1989**, *56*, 335 - 344.
- 65 Evans, R. M., *Science*, **1988**, *240*, 889 - 895.
- 66 Luisi, B. F.; Xu, W. X.; Otwinowski, Z.; Freedman, L. P.; Yamamoto, K. R.; Sigler, P. B., *Nature (London)*, **1991**, *352*, 497 - 505.
- 67 Freedman, L. P., *Endocr. Rev.*, **1997**, *13*, 129 - 145.

- 68 Green, S.; Chambon, P. in: Parker M. (Hrsg.) The oestrogen receptor: From perception to mechanism. Nuclear Hormone Receptors: Molecular Mechanisms, Cellular Functions, Clinical Abnormalities, *Academic Press, London*, **1991**, 19.
- 69 Fuller, P. J., *FASEB*, **1991**, 5, 3092 - 3099.
- 70 Mader, S.; Kumar, V.; de Verneuil, H.; Chambon, P., *Nature (London)*, **1989**, 338, 271 - 274.
- 71 Green, S.; Chambon, P., *Nature (London)*, **1991**, 325, 75 - 78.
- 72 Umesono, K.; Evans, R. M., *Cell*, **1989**, 57, 1139 - 1146.
- 73 Mader, S.; Chambon, P.; White, J. H., *Nucleic Acids Res.*, **1993**, 21, 1125 - 1132.
- 74 Jackson, T. A.; Richer, J. K.; Bain, D. L.; Takimoto, G. S.; Tung, L.; Horwitz, K. B., *Mol. Endocrinol.*, **1997**, 11, 693 - 705.
- 75 Norris, J. D.; Fan, D.; Kerner, S. A.; McDonnell, D. P., *Mol. Endocrinol.*, **1997**, 11, 747 - 754.
- 76 Jordan, V. C.; MacGregor Schafer, J.; Levenson, A. S.; Liu, H.; Pease, K. M.; Simons, L. A.; Zapf, J. W., *Cancer Res.*, **2001**, 61, 6619 - 6623.
- 77 Gronemeyer, H., *Annu. Rev. Genet.*, **1991**, 25, 89 - 123.
- 78 Parker, M. G.; Arbuckle, N.; Dauvois, S.; Daniellian, P.; White, R., *Ann. N. Y. Acad. Sci.*, **1993**, 684, 119 - 126.
- 79 Berry, M.; Metzger, D.; Chambon, P., *EMBO J.*, **1990**, 9, 2811 - 2818.
- 80 Kraus, W. L.; Mc Inerney, E. M.; Katzenellenbogen, B. S., *Proc. Natl. Acad. Sci. USA*, **1995**, 92, 12314 - 12318.
- 81 Hansen, R. K.; Fuqua, S. A. W. in: Bowcock A. M. (Hrsg.), Breast Cancer: Molecular Genetics, Pathogenesis and Therapeutics, *Humana Press, Totowa, New Jersey*, **1999**, 1 - 6.
- 82 Guichon - Mantel, A.; Delabre, K.; Leskop, P.; Milgrom, E., *J. Steroid Mol. Biol.*, **1996**, 56, 1 - 6.
- 83 Joab, I.; Radanyi, C.; Renoir, J. M.; Bouchou, T.; Catelli, M. G.; Binart, N.; Mester, J.; Baulieu, E. - E., *Nature (London)*, **1984**, 308, 850 - 853.
- 84 Renoir, J. M.; Bouchou, T.; Baulieu, E. - E., *Biochemistry*, **1986**, 25, 6405 - 6413.
- 85 Sanchez, E. R.; Meshinchi, S.; Schlesinger, M. J.; Pratt, W. B., *Mol. Endocrinol.*, **1987**, 1, 908 - 912.
- 86 Bagchi, M. K.; Tsai, S. Y.; Tsai, M. - J.; O'Malley, B. W., *Mol. Cell. Biol.*, **1991**, 11, 4998 - 5004.
- 87 LeGoff, P.; Montano, M. M.; Schodin, D. J.; Katzenellenbogen, B. S., *J. Biol. Chem.*, **1994**, 269, 4458 - 4466.
- 88 Denton, R. R.; Koszewski, N. J.; Notides, A. C., *J. Biol. Chem.*, **1992**, 267, 7263 - 7268.
- 89 Kumar, V.; Chambon, P., *Cell*, **1988**, 55, 145 - 156.

- 90 Jungblut, P. W.; Meyer, H. H.; Wagner, R. K. in: Bresciani (Hrsg.), *The Interrelationship of Estrogen Receptors Extracted from Various Subcellular Compartments*, Raven Press, New York, **1980**, 37.
- 91 Little, M.; Szendro, P. I.; Jungblut, P. W., *Z. physiol. Chem.*, **1973**, 354, 1599 - 1610.
- 92 Little, M.; Szendro, P. I.; Teran, C.; Hughes, A.; Jungblut, P. W., *J. Steroid Biochem.*, **1975**, 6, 493 - 500.
- 93 Klein - Hitpass, L.; Schorpp, M.; Wagner, U.; Ryffel, G. U., *Cell*, **1986**, 46, 1053 - 1061.
- 94 Seiler - Tuyns, A.; Walker, P.; Martinez, E.; Merillat, A. M.; Givel, F.; Wahli, W., *Nucl. Acids Res.*, **1986**, 14, 8755 - 8770.
- 95 Katzenellenbogen, B. S.; Montano, M. M.; Ekena, K.; Herman, M. E.; McInerney, E. M., *Breast Cancer Res. Treat.*, **1997**, 44, 23 - 38.
- 96 Greenblatt, J., *Cell*, **1991**, 66, 1067 - 1070.
- 97 Buratowski, S., *Cell*, **1994**, 77, 1 - 3.
- 98 Lee, S.; Hahn, S., *Nature*, **1995**, 376, 609 - 612.
- 99 Nikolov, D. B.; Chen, H.; Halay, E. D.; Usheva, A. A.; Hisatake, K.; Lee, D. K.; Roeder, R. G.; Burley, S. K., *Nature*, **1995**, 377, 119 - 128.
- 100 Usheva, A. E.; Maldonado, E.; Goldring, A.; Lu, H.; Houbavi, C.; Reinberg, D.; Aloni, Y., *Cell*, **1992**, 69, 871 - 881.
- 101 Ing, N. H.; Beekman, J. M.; Tsai, S. Y.; Tsai, M. J.; O'Malley, B. W., *J. Biol. Chem.*, **1992**, 267, 17617 - 17623.
- 102 Horwitz, K. B.; Jackson, T. A.; Bain, T. L.; Richer, J. K.; Takimoto, G. S.; Tung, L., *Mol. Endocrinol.*, **1996**, 10, 1167 - 1177.
- 103 Klinge, C. M., *Steroids*, **2000**, 65, 227 - 251.
- 104 Glass, C. K., Rose, D. W.; Rosenfeld, M. G., *Curr. Opin. Cell Biol.*, **1996**, 9, 222 - 232.
- 105 Struhl, K., *Genes Dev.*, **1998**, 12, 599 - 606.
- 106 Sternglanz, R., *Trends Biochem. Sci.*, **1996**, 21, 357 - 358.
- 107 Pennisi, E., *Science*, **1997**, 275, 155 - 157.
- 108 Korzus, E.; Torchia, J.; Rose, D. W. et al., *Science*, **1998**, 279, 303 - 307.
- 109 Tsukiyama, T. Wu, C., *Curr. Opin. Gen. Dev.*, **1997**, 7, 182 - 191.
- 110 Wang, L.; Mizzen, C.; Ying, C., *Mol. Cell. Biol.*, **1997**, 17, 519 - 527.
- 111 Ding, X. F.; Anderson, C. M.; Ma, H. et al., *Mol. Endocrinol.*, **1998**, 12, 302 - 313.
- 112 Bourguet, W.; Ruff, M.; Chambon, P.; Gronemeyer, H.; Moras, D., *Nature*, **1995**, 375, 377 - 382.
- 113 Renaud, J. P.; Rochel, N.; Ruff, M. et al., *Nature*, **1995**, 378, 681 - 689.

- 114 Wagner, R. L.; Apriletti, J. W.; McGrath, M. E.; West, B. L.; Baxter, J. D.; Fletterick, R. J., *Nature*, **1995**, *378*, 690 - 697.
- 115 Shiau, A. K.; Barstad, D.; Loria, P. M.; Cheng, L.; Kushner, P. J.; Agard, D. A.; Greene, G. L., *Cell*, **1998**, *95*, 927 - 937.
- 116 Cowley, S. M.; Parker, M. G., *J. Steroid Biochem. Mol. Biol.*, **1999**, *69*, 165 - 175.
- 117 Hörlein, A. J.; Naar, A. M.; Heinzl, T.; Torchia, J.; Gloss, B.; Kurokawa, R., *Nature*, **1995**, *377*, 397 - 404
- 118 Pike, A. C. W.; Brzozowski, M.; Walton, J.; Hubbard, R. E.; Thorsell, A. - G.; Li, Y. - L.; Gustafsson, J. - Å.; Carlquist, M., *Structure*, **2001**, *9*, 145 - 153.
- 119 Ignar-Trowbridge, D. M.; Teng, C. T.; Ross, K. A.; Parker, M. G.; Korach, K. S.; McLachlan, J. A.; *Mol. Endocrinol.*, **1993**, *7*, 992 - 998.
- 120 Smith, C. L.; Conneely, O. M.; O'Malley, B. W. in: Moudgil, V. K. (Hrsg.), *Steroid Receptors in Health and Disease*, *Birkhauser, Boston / Basel / Berlin*, **1994**, 333.
- 121 Clarke, R.; Brunner, N.; Thompson, E. W.; Glanz, P.; Katz, D.; Dickson, R.B.; Lippman, M.E., *J. Endocrinol.*, **1989**, *122* (1), 331 - 340.
- 122 Power R. F., Lydon J. P., Conneely O. M., O'Malley B. W., *Science*, **1991**, *252*, 1546 - 1548.
- 123 Power, R. F.; Mani, S. K., Codina, J.; Conneely, O. M.; O'Malley, B. W., *Science*, **1991**, *254*, 1636 - 1639.
- 124 Ignar - Trowbridge D. M., Nelson K. G., Bidwell M. C., Curtis S. W., Washburn T. F., *Proc. Natl. Acad. Sci. USA.*, **1992**, *89*, 4658 - 4662.
- 125 MacGregor, J. I.; Jordan, V. C., *Pharmacol. Rev.*, 1998, *50*, 151 - 196.
- 126 Gustafsson, J. A., *J. Endocrinol.*, **1999**, *163*, 379 - 383.
- 127 Mosselman, S.; Polmann, J.; Dijkema, R., *FEBS Lett.*, **1996**, *392*, 49 - 53.
- 128 Kuiper, G. G. J. M.; Carlsson, K.; Grandien, E.; Enmark, J.; Haggblad, S.; Nilsson, S.; Gustafsson, J. - Å., *Endocrinology*, **1997**, *138*, 863 - 870.
- 129 Sun, J.; Meyers, M. J.; Fink, B. E.; Rajendran, R.; Katzenellenbogen, J. A.; Katzenellenbogen, B. S., *Endocrinology*, **1999**, *140*, 800 - 804.
- 130 Mäkelä, S.; Savolainen, H.; Aavik, E.; Myllärniemi, M.; Strauss, L.; Taskinen, E.; Gustafsson, J. Å.; Häyry, P., *Proc. Natl. Acad. Sci. USA*, **1999**, *96*, 7077 - 7082.
- 131 Adlercreutz, H.; Markkanen, H.; Watanabe, S., *Lancet*, **1993**, *342*, 1209 - 1210.
- 132 Newcomb, P. A.; Storer, B. E., *J. Natl. Cancer Inst.*, **1995**, *8*, 1067 - 1071.
- 133 Farhat, M. Y., Lavigne, M. C.; Ramwell, P. W., *FASEB J.*, **1996**, *10*, 615 - 624.
- 134 Foley, E. F.; Jazaeri, A. A.; Shupnik, M. A.; Jazaeri, O.; Rice, L. W., *Cancer Res.*, **2000**, *60*, 245 - 248

- 135 Nilsson, S.; Kuiper, G.; Gustafsson, J. - Å, *Trends Endocrinol. Met.*, **1998**, *9*, 387 - 395.
- 136 Shughrue, P. J.; Lane, M. V.; Merchenthaler, I., *J. Comp. Neurol.*, **1997**, *388*, 507 - 525.
- 137 Leygue, E.; Dotzlaw, H.; Watson, P. H.; Murphy, L. C., *Cancer Res.*, **1998**, *58*, 3197 - 3201.
- 138 Speirs, V.; Parkes, A. T.; Kerin, M. J.; Walton, D. S.; Carleton, P. J.; Fox, J. N.; Atkin, S. L., *Cancer Res.*, **1999**, *59*, 525 - 528.
- 139 Shiau, A. K.; Barstad, D.; Radek, J. T.; Meyers, M. J.; Nettles, K. W.; Katzenellenbogen, B. S.; Katzenellenbogen, J. A.; Agard, D. A.; Greene, G. L., *Nature Struct. Biol.*, **2002**, *9*, 359 - 364.
- 140 Katzenellenbogen, B. S., *Biol. Reprod.*, **1996**, *54*, 287 - 293.
- 141 Cauley, J. A.; Stelley, D. G.; Ensrud, K.; Ettinger, B.; Black, D.; Cummings, S. R., *Ann. Intern. Med.*, **1995**, *122*, 9 - 16.
- 142 Tuck, C. H.; Holleran, S.; Berglund, L., *Arterioscler. Thromb. Vasc. Biol.*, **1997**, *17*, 1822 - 1829.
- 143 Sherwin, B. S., *Neurology*, **1997**, *48*, 21 - 26.
- 144 Davidson, N. E.; Lippman, M. E., *Crit. Rev. Oncog.*, **1989**, *1*, 89 - 111.
- 145 Meegan, M. J.; Hughes, R. B.; Lloyd, D. G.; Williams, D. C.; Zisterer, D. M., *J. Med. Chem.*, **2001**, *44*, 1072 - 1084.
- 146 Lerner, L. J.; Jordan, V. C., *Cancer Res.*, **1990**, *50*, 4177 - 4189.
- 147 Levenson, A. S.; Jordan, V. C., *Eur. J. Cancer*, **1999**, *35*, 1628 - 1639.
- 148 Jordan, V. C.; Collins, M. M.; Rowsby, L.; Prestwich, G. A., *J. Endocrinol.*, **1977**, *75*, 305 - 316.
- 149 Bachmann, H., Dissertation Universität Regensburg, **1996**.
- 150 Schneider, M. R., *J. Med. Chem.*, **1986**, *29*, 1494 - 1498.
- 151 Dodds, E. C.; Golberg, L.; Lawson, W.; Robinson, R., *Proc. Roy. Soc. (London)*, **1939**, *B 127*, 140 - 167.
- 152 *Organicum*, VEB Deutscher Verlag der Wissenschaften, Berlin, **1981**, 527.
- 153 Ralston, A. W.; McCorkle, M. R.: *J. Org. Chem.*, **1940**, *5*, 645 - 658.
- 154 March, J., Advanced Organic Chemistry, 4. Aufl., *John Wiley & Sons, Inc., New York*, **1992**, 555 - 556.
- 155 Rosemund, K. W.; Schnurr, W., *Ann. Chem.*, **1927**, *460*, 56 - 62.
- 156 Schellhammer, C.-W., in Müller, E. (Hrsg.) Methoden der organischen Chemie (Houben-Weyl), *Georg Thieme Verlag, Stuttgart*, **1973**, *Bd VII/2*, 15 - 22.
- 157 Gibson, D.; Binyamin, I.; Haj, M.; Ringel, I.; Ramu, A.; Katzhendler, J., *Eur. J. Med. Chem.*, **1997**, *32*, 823 - 831.
- 158 Ehrensperger, E., *Dissertation Universität Regensburg*, **1992**.
- 159 Nystrom, R. F., *J. Am. Chem. Soc.*, **1955**, *77*, 2544 - 2545.

- 160 Benton, F. L.; Dillon, T. E., *J. Am. Chem. Soc.*, **1942**, *64*, 1128 - 1129.
- 161 Verley, A.; Bölsing, F., *Chemische Berichte*, **1901**, *34*, 3354 - 3358.
- 162 Sterk, L.; Hako, J.; Nador, K., *Arzneimittelforschung*, **1968**, *18*, 798 - 801.
- 163 Hassner, A.; Alexanian, V. *Tetrahedron Letters*, **1978**, *46*, 4475 - 4478.
- 164 Boxus, T.; Touillaux, R.; Dive, G.; Marchand-Brynaert, J., *Bioorg. Med. Chem.*, **1998**, *6*, 1577 - 1595.
- 165 Schneider, M. R., *Dissertation Universität Regensburg*, **1981**.
- 166 Jarman, M.; McCague, R., *J. Chem. Res. Miniprint*, **1985**, *4*, 1342 - 1388.
- 167 Winkler, V. W.; Nyman, M. A.; Egan, R. S., *Steroids*, **1971**, *17*, 197 - 207.
- 168 Miller, R. B.; Al-Hassan, M. - I., *J. Org. Chem.*, **1985**, *50*, 2121 - 2123.
- 169 Robertson, D. W.; Katzenellenbogen, J. A.; Long, D. J.; Rorke, E. A.; Katzenellenbogen, B. A., *J. Steroid Biochem.*, **1982**, *16*, 1 - 13.
- 170 Rücker, G.; Neugebauer, M.; Willems, G. G., *Instrumentelle Analytik, 2. Aufl., Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft, Stuttgart*, **1992**, 102 - 105.
- 171 Bowen, C. M.; Katzenellenbogen, J. A., *J. Org. Chem.*, **1997**, *62*, 7650 - 7657.
- 172 Adamczyk, M.; Reddy, R. E.; Yu, Z., *Bioorg. Med. Chem. Lett.*, **2002**, *12*, 1283 - 1285.
- 173 Mikisek, R. J.; Carlson, K. E.; Hwang, K.-J.; Katzenellenbogen, J. A., *Mol. Endocrinol.*, **1995**, 592 - 604.
- 174 Elson, E.; Madge, D., *Biopolymers*, **1974**, *13*, 1 - 27.
- 175 Eigen, M.; Rigler, R., *Proc. Natl. Acad. Sci. USA*, **1994**, *91*, 5470 - 5747.
- 176 Kinjo, M.; Rigler, M., *Nucleic Acids Research*, **1995**, *23*, 1795 - 1799.
- 177 Berland, K. M., *Biophys. J.*, **1997**, *72*, 1487 - 1488.
- 178 Rauer, B., *Biophys. Chem.*, **1996**, *58*, 3 - 12.
- 179 Hwang, K. J.; Carlson C. E.; Anstead, G. M.; Katzenellenbogen, J. A., *Biochemistry*, **1992**, *31*, 11536 - 11545.
- 180 Fevig, T. L.; Lloyd, J. E.; Zablocki, J. A.; Katzenellenbogen, J. A., *J. Med. Chem.*, **1987**, *30*, 156 - 165.
- 181 Lee, S. H., *Cancer*, **1980**, *46*, 2825 - 2828.
- 182 Fisher, B.; Gunde, N.; Zheng, S.; Saffer, E. A., *Cancer Res*, **1982**, *42*, 540 - 549.
- 183 James, D. A.; Swamy, N.; Paz, N.; Hanson, R. N.; Ray, R., *Bioorg. Med. Chem. Lett.*, **1999**, *9*, 2379 - 2384.
- 184 Anstead, G. M.; Katzenellenbogen, J. A., *J. Med. Chem.*, **1988**, *31*, 1754 - 1761.

- 185 Katzenellenbogen, J. A.; Carlson, K. E.; Bindal, R. D.; Neeley, R. L.; Martin, P. M.; Magdalenat, H. P., *Anal. Biochem.*, **1986**, *159*, 336 - 348.
- 186 Nelson, K.; Pavlik, E. J.; van Nagell, J. R., jr.; Hanson, M. B.; Donaldson, E. S.; Flanigan, R. C. *Biochemistry*, **1984**, *23*, 2565 - 2572.
- 187 Lee, Y. J.; Notides, A. C.; Tsay, Y. - G.; Kende, A. S., *Biochemistry*, **1977**, *16*, 2896 - 2901.
- 188 Hwang, K. - J.; O'Neill, J. P.; Katzenellenbogen, J. A., *J. Org. Chem.*, **1992**, *57*, 1262 - 1267.
- 189 Bindal, R. D.; Katzenellenbogen, J. A., *Photochem. Photobiol.*, **1986**, *43*, 121 - 126.
- 190 Joyce, B. G.; Nicholson, R. I.; Morton, M. S.; Griffith, K., *Eur. J. Cancer Clin. Oncol.*, **1982**, *18*, 1147 - 1155.
- 191 Rao, R.; Fry, C. G.; Hunt, S.; Kuhnel, R.; Dandliker, W. B., *Cancer*, **1980**, *12*, 2902 - 2906.
- 192 Swamy, N.; James, D. A.; Mohr, S. C.; Hanson, R. N.; Ray, R., *Bioorg. Med. Chem.*, **2002**, *10*, 3237 - 3243.
- 193 Schneider, M. R.; Schiller, C. - D., *Arch. Pharm.*, **1987**, *320*, 159 - 166.
- 194 Duncan, G. W.; Lyster, S. C.; Clark, J. J.; Lednicer, D., *Proc. Soc. Exp. Biol. Med.*, **1963**, *112*, 439 - 444.
- 195 McCague, R.; Kuroda, R.; Leclercq, G.; Stoessel, S., *J. Med. Chem.*, **1986**, *29*, 2053 - 2059.
- 196 Martin, P. M.; Magdalenat, H. P.; Benyahia, B.; Rigaud, O.; Katzenellenbogen, J. A., *Cancer Res.*, **1983**, *43*, 4956 - 4965.
- 197 Anstead, G. M.; Hwang, K. - J.; Katzenellenbogen, J. A., *Photochem. Photobiol.*, **1993**, *57*, 616 - 628.
- 198 Gregory, A. R.; Seibrand, W.; Williams, D. F., *J. Am. Chem. Soc.*, **1979**, *101*, 1903 - 1904.
- 199 Bong, P. - H.; Kim, H. J.; Chae, K. H.; Shim, S. C.; Nakashima, N.; Yoshihara, K., *J. Am. Chem. Soc.*, **1986**, *108*, 1006 - 1014.
- 200 Haroutounian, S. A.; Scribner, A. S.; Katzenellenbogen, J. A., *Steroids*, **1995**, *60*, 636 - 645.
- 201 Meyers, M. J.; Carlson, K. E.; Katzenellenbogen, J. A., *Bioorg. Med. Chem. Lett.*, **1998**, *8*, 3589 - 3594.
- 202 Bindal, R. D.; Katzenellenbogen, J. A., *J. Steroid. Biochem.*, **1985**, *23*, 929 - 937.
- 203 Mallory, F. B.; Mallory, C. W., *Organic reactions*, **1984**, *30*, 1 - 445.
- 204 Haroutounian, S. A.; Katzenellenbogen, J. A., *Photochem. Photobiol.*, **1988**, *47* (4), 503 - 516.
- 205 Precigoux, P. G.; Courseille, C.; Geoffre, S.; Hospital, M., *Acta Cryst.*, **1979**, *B 35*, 3072 - 3074.
- 206 Meyer, T.; Koop, R.; von Angerer, E.; Schönenberger, H.; Holler, E., *J. Cancer Res. Clin. Oncol.*, **1994**, *120*, 359 - 364.
- 207 Hafner, F.; Holler, E.; von Angerer, E., *J. Steroid Biochem. Mol. Biol.*, **1996**, *58*, 385 - 393.
- 208 Hay, R. J., *Anal. Biochem.*, **1988**, *171*, 225 - 237.

- 209 Reile, H., *Dissertation Universität Regensburg*, **1991**.
- 210 EORTC - Breast Cancer Cooperative Group, *Eur. J. Cancer*, **1973**, 9, 379 - 381.
- 211 Korenmann, S. G., *J. Clin. Endocrinol. Metab.*, **1968**, 28, 127 - 130.
- 212 Maass, H.; Engel, B.; Trams, G., *J. Steroid Biochem.*, **1975**, 6, 743 - 749.
- 213 Meyer, T. *Diplomarbeit Universität Regensburg*, **1992**.
- 214 Hafner, F. *Dissertation Universität Regensburg*, **1998**.
- 215 de Wet, R. J.; Wood, K. V.; DeLuca, M.; Helinsky, D. R.; Subramani, S., *Mol. Cell. Biol.*, **1987**, 725 - 737.
- 216 Hofmann, K. H., *Biologie in unserer Zeit*, **1981**, 11, 97 - 106.
- 217 Bradford, M. M., *Anal. Biochem.*, **1976**, 72, 248 - 254.
- 218 Gillies, R. J.; Didier, N.; Denton, M., *Anal. Biochem.*, **1986**, 159, 109 - 113.
- 219 Kueng, W.; Silber, E.; Eppenberger, U., *Anal. Biochem.*, **1989**, 182, 16 - 19.
- 220 Reddel, R. R.; Murphy, L. C.; Hall, R. E.; Sutherland, R. L., *Cancer Res.*, **1985**, 45, 1525 - 1531.
- 221 Roper, P. R.; Drewinko, B., *Cancer Res.*, **1976**, 36, 2182 - 2188.
- 222 Leonessa, F.; Coialbu, T.; Toma, S., *Anticancer Res.*, **1986**, 6, 1291 - 1296.
- 223 Arteaga, C. L.; Forseth, B. J.; Clark, G. M.; von Hoff, D. D., *Cancer Res.*, **1987**, 47, 6248 - 6253.
- 224 Glover, J. F.; Irwin, J. T.; Darbre, P. D., *Cancer Res.*, **1988**, 48, 3693 - 3697.
- 225 Spruß, T.; Bernhardt, G.; Schikaneder, E.; Schönenberger, H., *J. Cancer Res. Clin. Oncol.*, **1991**, 117, 435 - 443.
- 226 Skehan, P. J.; Thomas, J.; Friedman, S. J., *Cell Biol. Toxicol.*, **1986**, 2, 357 - 368.
- 227 Soule, H. D.; Vasquez, J.; Long, A.; Albert, S.; Brennan, M., *J. Natl. Cancer Inst.*, **1973**, 51, 1409 - 1416.
- 228 Brooks, S. C.; Locke, E. R.; Soule, H. D., *J. Biol. Chem.*, **1973**, 248, 6251 - 6253.
- 229 Horwitz, K. B.; Zava, D. T.; Thilager, A. K.; Jensen, E. M.; Mc Guire, W. L., *Cancer Res.*, **1978**, 38, 2434 - 2437.
- 230 Horwitz, K. B.; Kostloff, M. E.; Mc Guire, W. L., *Steroids*, **1975**, 26, 785 - 788.
- 231 Cailleau, R.; Young, R.; Olive, M.; Reevers, W. J. jr., *J. Natl. Cancer Inst.*, **1974**, 53, 661 - 674.
- 232 Engel, L. W.; Young, N. A., *Cancer Res.*, **1978**, 38, 4327 - 4339.
- 233 Grainger, D. J.; Metcalfe, J. C. *Nat. Med.*, **1996**, 2, 381 - 385.
- 234 Bursch, W.; Ellinger, A.; Kienzl, H.; Torok, L.; Pandey, S.; Sikorska, M.; Walker, R.; Hermann, R. *S. Carcinogenesis*, **1996**, 17, 1595 - 1607.
- 235 Ball, H.; Schneider, M. R.; Schönenberger, H., *Arch. Pharm.*, **1984**, 317, 565 - 571.

- 236 Robson, J. M.; Schönberg, A., *Nature*, **1937**, *140*, 196 - 198.
- 237 Robson, J. M.; Schönberg, A., *Nature*, **1942**, *150*, 22 - 23.
- 238 Schönberg, A.; Robson, J. M.; Tadros, W.; Fahim, H. A., *J. Chem. Soc.*, **1940**, 1327 - 1329.
- 239 Robson, J. M.; Ansari, Y. M., *J. Pharmacol. Exptl. Therap.* **1943**, *79*, 340 - 345.
- 240 Dodds, E. C.; Golberg, L.; Grünfeld, E. J.; Lawson, W.; Saffes, C. M.; Robinson, R., *Proc. Roy. Soc. (London)*, **1944**, *B132*, 83 - 101.
- 241 Buu - Hoi, N. P.; Eckert, B., *J. Org. Chem.*, **1954**, *19*, 1391 - 1395.
- 242 Bignon, E.; Pons, M.; Crastes de Paulet, A.; Dore, J. - C.; Gilbert, J. et al., *J. Med. Chem.*, **1989**, *32*, 2092 - 2103.
- 243 Gilbert, J.; Miquel, J. - F.; Précigoux, G.; Hospital, M.; Raynaud, J. - P.; Michel, F.; Crastes de Paulet, A., *J. Med. Chem.*, **1983**, *26*, 693 - 699.
- 244 Ruenitz, P. C.; Bagley, J. R.; Watts, C. K. W.; Hall, R. E.; Sutherland, R. L., *J. Med. Chem.*, **1986**, *29*, 2511 - 2519.
- 245 Miquel, J. - F.; Sekera, A. S.; Chaudron, T., *C. R. Acad. Sc. Paris Serie C*, **1978**, *286*, 151 - 154.
- 246 Doré, J. - C.; Gilbert, J.; Bignon, E.; Crastes de Paulet, A.; Ojasoo, T.; Pons, M.; Raynaud, J. - P.; Miquel, J. - F., *J. Med. Chem.*, **1992**, *35*, 573 - 583.
- 247 Berubé, G.; Wheeler, P., *Inorg. Chim. Acta*, **1993**, *209*, 97 - 99.
- 248 McDonnell, D. P.; et al., *Mol. Endocrinol.*, **1995**, *9*, 659 - 669.
- 249 McInerney, E. M.; Weis, K. E.; Sun, J.; Mosselman, S.; Katzenellenbogen, B. S., *Endocrinology*, **1998**, *139*, 4513 - 4522.
- 250 Bowler, J.; Lilley, T. J.; Pittam, J. D.; Wakeling, A. E., *Steroids*, **1989**, *54*, 71 - 99.
- 251 Wakeling, A. E.; Dukes, M.; Bowler, J., *Cancer Res.*, **1991**, *51*, 3867 - 3873.
- 252 Howell, P.; Defriend, D.; Robertson, J.; Blamey, R.; Walton, P., *Lancet*, **1995**, *345*, 29 - 30.
- 253 Tanenbaum, D. M.; Wang, Y.; Williams, S. P.; Sigler, P. B., *Proc. Natl. Acad. Sci. USA*, **1998**, *95*, 5998 - 6003.
- 254 Anstead, G. M.; Carlson, K. E.; Katzenellenbogen, J. A., *Steroids*, **1997**, *62*, 268 - 303.
- 255 Kaspar, P.; Witzel, H., *J. Steroid. Biochem.*, **1985**, *23*, 259 - 265.
- 256 Levenson, A. S.; MacGregor Schafer, J.; Bentrem, D. J.; Pease, K. M.; Jordan, V. C., *J. Steroid Biochem. Mol. Biol.*, **2001**, *76*, 61 - 70.
- 257 Kushner, P. J.; Agard, D. A.; Greene, G. L.; Scanlan, T. S.; Shiau, A. K.; Uht, R. M.; Webb, P., *J. Steroid Biochem. Mol. Biol.*, **2000**, *74*, 311 - 317.
- 258 Fawell, S. E.; et al. and Parker, M. G., *Proc. Natl. Acad. Sci.*, **1990**, *87*, 6883 - 6887.
- 259 Dauvois, S.; Danielian, P. S.; White, R.; Parker, M. G., *Proc. Natl. Acad. Sci. USA*, **1992**, *89*, 4037 - 4041.

- 260 Dauvois, S.; White, R.; Parker, M. G., *J. Cell. Sci.*, **1993**, *106*, 1377 - 1388.
- 261 Aliau, S; Mattras, H.; Richard, E.; Borgna, J. - L., *Biochemistry*, **1999**, *38*, 14752 - 14762.
- 262 Van de Velde, P.; Nique, F.; Bouchoux, F.; Bremaud, J.; Hameau, M - C.; Lucas, D.; Moratille, C.; Viet, S.; Philibert, D.; Teutsch, G., *J. Steroid Biochem. Molec. Biol.*, **1994**, *48*, 187 - 196.
- 263 Gauthier, S.; Caron, B.; Clothier, J.; Dory, Y. L.; Favre, A.; Larouche, D., Mailhot, J.; Ouellet, C.; Schwerdtfeger, A.; Leblanc, G.; Martel, C., Simard, J.; Merand, Y.; Belanger, A.; Labrie, C.; Labrie, F., *J. Med. Chem.*, **1997**, *40*, 2117 - 2122.
- 264 Pike, A. C. W.; Brzozowski, A. M.; Hubbard, R. E.; Bonn, T.; Thorsell, A. - G.; Engström, O.; Ljunggren, J.; Gustafsson, J. - Å.; Carlquist, M., *EMBO J.*, **1999**, *18*, 4608 - 4618.
- 265 Nagy, L., Schwabe, J. W. R., *Genes Dev.*, **1999**, *13*, 3209 - 3216.
- 266 Meyers, M. J.; Sun, J.; Carlson, K. E.; Katzenellenbogen, B. S.; Katzenellenbogen, J. A., *J. Med. Chem.*, **1999**, *42*, 2456 - 2468.
- 267 Keilitz, R., *Dissertation Freie Universität Berlin*, **1999**.
- 268 Busch, S. V., *Dissertation Freie Universität Berlin*, vorraussichtlich **2003**.
- 269 Yao, D.; Zhang, F.; Yu, L.; Yang, Y.; van Breemen, R. B.; Bolton, J. L., *Chem. Res. Toxicol.*, **2001**, *14*, 1643 - 1653.
- 270 Seoud, M. A. - F.; Johnson, J.; Weed, J. C., *Obstet. Gynecol.*, **1993**, *82*, 165 - 169.
- 271 Fischer, B.; Constantino, J. P.; Redmond, C. K.; Fisher, E. R.; Wickerham, D. L.; Cronin, W. M., *J. Natl. Cancer Inst.*, **1994**, *86*, 527 - 537.
- 272 Van Leeuwen, F. E.; Benraadt, J.; Coeberg, J. W. W.; Kiemeneij, L. A. L. M.; Diepenhorst, F. W.; van den Belt - Dusebout, A. W.; van Tinteren, H., *Lancet*, **1994**, *343*, 448 - 452.
- 273 Williams, G. M.; Iatropoulos, M. J.; Djordjevic, M. V.; Kaltenberg, O. P., *Carcinogenesis*, **1993**, *14*, 315 - 317.
- 274 Greaves, P.; Goonetilleke, R.; Nunn, G.; Topham, J.; Orton, T., *Cancer Res.*, **1993**, *53*, 3919 - 3924.
- 275 Hard, G. C.; Iatropoulos, M. J.; Jordan, K.; Radi, L.; Kaltenberg, O. P.; Imondi, A. R.; Williams, G. M., *Cancer Res.*, **1993**, *53*, 4534 - 4541.
- 276 Vancutsem, P. M.; Lazarus, P.; Williams, G. M., *Cancer Res.*, **1994**, *54*, 3864 - 3867.
- 277 Lim, C. K.; Yuan, Z. - X.; Lamb, J. H.; White, I. N. H.; De Matteis, F.; Smith, L. L., *Carcinogenesis*, **1994**, *15*, 589 - 593.
- 278 Ponn, G. K.; Walter, B.; Lfning, P. E.; Horton, M. N.; McCague, R., *Drug Metab. Dispos.*, **1995**, *23*, 377 - 382.
- 279 Phillips, D. H.; Carmichael, P. L.; Hewer, A.; Cole, K. J.; Poon, G. K. *Cancer Res.* **1994**, *41*, 176 - 186.

- 280 Randerath, K.; Moorthy, B.; Mabon, N.; Sriram, P., *Carcinogenesis*, **1994**, *15*, 2087 - 2094.
- 281 Dasaradni, L.; Shibutani, S., *Chem. Res. Toxicol.*, **1997**, *10*, 189 - 196.
- 282 Moorthy, B.; Sriram, P.; Pathak, D. N.; Bodell, W. J.; Randerath, K., *Cancer Res.*, **1996**, *56*, 53 - 57.
- 283 Phillips, D. H.; Hewer, A.; White, I. N. H.; Farmer, P. B., *Carcinogenesis*, **1994**, *15*, 793 - 795.
- 284 Osborne, M. R.; Hewer, A.; Hardcastle, I. R.; Carmichael, P. L.; Phillips, D. H., *Cancer Res.*, **1996**, *56*, 66 - 71.
- 285 Phillips, D. H.; Jarman, M.; Venitt, S., *Carcinogenesis*, **1994**, *15*, 1487 - 1492.
- 286 Potter, G. A.; McCague, R.; Jarman, M., *Carcinogenesis*, **1994**, *15*, 439 - 442.
- 287 Katzenellenbogen, J. A.; O'Malley, B. W.; Katzenellenbogen, B. S., *Steroids*, **1996**, *51*, 267 - 276.
- 288 von Angerer, E.; Prekajac, J.; Strohmeier, J., *J. Med. Chem.*, **1984**, *27*, 1439 - 1447.